

Lepsze stosowanie europejskiego prawa karnego

Szkolenie dla pracowników sądów

Wzajemne uznawanie II.
Decyzja ramowa Rady
2009/829/WSiSW

Co-funded by the
Justice Programme
of the European Union

Spis treści

- *Arkusz informacyjny – Decyzja ramowa 2009/829*
- *Cele*
- *Definicje*
- *Właściwe organy*
- *Kryteria przekazywania decyzji w sprawie środków nadzoru*
- *Procedura uznawania decyzji w sprawie środków nadzoru*
- *Podstawy do nieuznania Dostosowanie decyzji*
- *Prawo właściwe i późniejsze decyzje*
- *Obowiązki zaangażowanych organów*
- *Konsultacje i języki*

Arkusz informacyjny

- Termin transpozycji decyzji ramowej – **1 grudnia 2012 r.**
- Wdrożyło ją **27 państw członkowskich**, **proces w Irlandii trwa** (na dzień 28.10.2020 r.)
- Decyzja ramowa **umożliwia** osobie mającej miejsce zamieszkania w jednym państwie członkowskim, wobec której toczy się postępowanie karne w drugim państwie członkowskim, by mogła w oczekiwaniu na proces być nadzorowana przez organy państwa, w którym ma ona miejsce zamieszkania.
- Istnieje **ryzyko różnego traktowania** osób mających miejsce zamieszkania w państwie, w którym odbywa się proces, i osób niemających w nim miejsca zamieszkania; osoba niemająca miejsca zamieszkania w danym państwie ryzykuje, że zostanie zatrzymana w areszcie w oczekiwaniu na proces, nawet jeśli w podobnych okolicznościach osoba mająca miejsce zamieszkania w danym państwie nie zostałaby zatrzymana
- Decyzja ramowa **ustanawia zasady**, zgodnie z którymi jedno państwo członkowskie **uznaje** decyzję w sprawie środków nadzoru wydaną w innym państwie członkowskim jako alternatywę dla tymczasowego aresztowania, **monitoruje** środki nadzoru nałożone na osobę fizyczną i **przekazuje** daną osobę państwu wydającemu nakaz w przypadku naruszenia tych środków

Cele

- **zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania sądowego**, a w szczególności tego, że dana osoba będzie mogła stanąć przed sądem
- **promowanie**, w stosownych przypadkach, **stosowania** w toku postępowania karnego **środków niepolegających na pozbawieniu wolności jako alternatywy dla tymczasowego aresztowania osób, które nie mają miejsca zamieszkania w państwie członkowskim, w którym toczy się postępowanie**
- **poprawa ochrony ofiar i ogółu społeczeństwa**
- **monitorowania przemieszczania się oskarżonego** w świetle nadrzędnego celu ochrony ogółu społeczeństwa i zagrożenia, jakie stanowi dla społeczeństwa
- **wzmocnienie prawa do wolności i domniemania niewinności** w UE oraz **zapewnienie współpracy między państwami członkowskimi** w przypadku, gdy dana osoba podlega obowiązkowi lub nadzorowi w oczekiwaniu na decyzję sądu

Definicje – art. 4 decyzji ramowej

- „**Decyzja w sprawie środków nadzoru**” – **podlegająca wykonaniu decyzja** podjęta w toku postępowania karnego przez właściwy organ państwa wydającego nakaz zgodnie z jego prawem i procedurami krajowymi i **nakładająca na osobę fizyczną – jako alternatywę dla tymczasowego aresztowania -co najmniej jeden środek nadzoru**
- „**Środki nadzoru**” – obowiązki i instrukcje nałożone na osobę fizyczną zgodnie z prawem krajowym i procedurami państwa wydającego nakaz
- „**Państwo wydające nakaz**” – państwo członkowskie, w którym wydano decyzję w sprawie środków nadzoru
- „**Państwo wykonujące nakaz**” – państwo członkowskie, w którym monitoruje się środki nadzoru

Właściwe organy

- Każde państwo członkowskie informuje Sekretariat Generalny Rady, który **organ lub organy sądowe** zgodnie z jego prawem krajowym są właściwe do podejmowania działań zgodnie z niniejszą decyzją ramową w sytuacji, gdy to państwo członkowskie jest państwem wydającym nakaz lub państwem wykonującym nakaz (art. 6 ust. 1)
- Państwa członkowskie mogą wyznaczyć organy **pozasądowe** jako organy właściwe do podejmowania decyzji na mocy niniejszej decyzji ramowej, pod warunkiem że organy te są właściwe do podejmowania decyzji o podobnym charakterze na mocy ich prawa i procedur krajowych (art. 6 ust. 2) **Jednakże** decyzje, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. c), podejmowane są przez **właściwy organ sądowy**
- Każde państwo członkowskie może wyznaczyć **organ centralny** lub, jeżeli przewiduje to jego system prawny, **więcej niż jeden organ centralny do wspomagania** swoich właściwych organów (art. 7 ust. 1)

Kryteria przekazywania decyzji w sprawie środków nadzoru

- ✓ Osoba oskarżona **przebywa legalnie i zwykle w innym państwie członkowskim** i wyraża zgodę na **powrót do tego** państwa **członkowskiego** (art. 9 ust. 1)
- ✓ *Exc.* - Na wniosek osoby oskarżonej państwo członkowskie wydające nakaz może przekazać decyzję w sprawie środków nadzoru właściwemu organowi państwa członkowskiego **innego niż państwo członkowskie, w którym dana osoba ma zgodne z prawem zwykle miejsce pobytu**, pod warunkiem że **ten ostatni organ wyraził zgodę na takie przekazanie** (art. 9 ust. 2)
- ✓ **Zgoda osoby oskarżonej jest obowiązkowa we wszystkich przypadkach**
- ✓ W przypadku ust. 2 należy z **wyprzedzeniem uzyskać** zgodę państwa członkowskiego wykonującego nakaz
- ✓ Państwa członkowskie określają, **na jakich warunkach** ich właściwe organy mogą wyrazić zgodę na przekazanie decyzji w sprawie środków nadzoru w przypadkach, o których mowa w **ust. 2**.
- ✓ Sekretariat Generalny udostępnia otrzymane informacje wszystkim państwom członkowskim i Komisji – zob. poniższy link zawierający informacje dotyczące art. 9 ust. 2-4 DR. 2-4 DR:

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3189>

Procedura uznawania decyzji w sprawie środków i terminów nadzoru

- ✓ Właściwy organ państwa członkowskiego wydającego nakaz wydaje decyzję w sprawie środków nadzoru **przekazuje** decyzję w sprawie środków nadzoru właściwemu organowi państwa członkowskiego wykonującego nakaz, wraz z **zaświadczeniem** określonym w załączniku I, i **pozostaje** organem właściwym w odniesieniu do monitorowania nałożonych środków nadzoru do czasu otrzymania informacji o decyzji właściwego organu wykonującego nakaz
- ✓ Właściwy organ wykonujący nakaz podejmuje decyzję tak **szybko, jak to możliwe**, a w każdym przypadku **w ciągu 20 dni roboczych** po otrzymaniu decyzji w sprawie środków nadzoru i zaświadczenia
- ✓ Jeżeli **w wyjątkowych okolicznościach** właściwy organ w państwie wykonującym nakaz nie może dotrzymać terminów, **informuje o tym niezwłocznie** właściwy organ w państwie wydającym nakaz w wybrany przez siebie sposób, podając przyczyny opóźnienia i wskazując, jak długo zamierza czekać na wydanie ostatecznej decyzji
- ✓ Właściwy organ **może odroczyć decyzję** w sprawie uznania decyzji w sprawie środków nadzoru, jeżeli **zaświadczenie**, o którym mowa w art. 10, jest **niekompletne** lub w sposób **oczywisty nie odpowiada decyzji w sprawie środków nadzoru**, do upływu rozsądnego terminu wyznaczonego na uzupełnienie lub poprawienie zaświadczenia.

Podstawy do nieuznania Dostosowanie decyzji

- ✓ Podstawy do nieuznania **wyraźnie** i w **ograniczonym** zakresie określone w **art. 15 lit. a)-h) decyzji ramowej**
- ✓ Jeżeli **charakter środków nadzoru** jest niezgodny z prawem państwa wykonującego nakaz, właściwy organ w tym państwie członkowskim **może dostosować** je do rodzajów środków nadzoru, które zgodnie z prawem państwa wykonującego nakaz stosuje się w przypadku równoważnych przestępstw. Dostosowany środek nadzoru **odpowiada w jak największym stopniu** środkowi **nałożonemu w państwie wydającym nakaz**
- ✓ Dostosowany środek nadzoru **nie może być surowszy** niż środek nadzoru, który został nałożony pierwotnie

Prawo właściwe i późniejsze decyzje

- ✓ Po wydaniu decyzji w sprawie uznania monitorowanie środków nadzoru **podlega prawu państwa wykonującego nakaz** (art. 16 decyzji ramowej)
- ✓ **Właściwy organ w państwie wydającym nakaz** jest jednak właściwy do podejmowania wszelkich dalszych decyzji związanych z decyzją w sprawie środków nadzoru. Do takich późniejszych decyzji należą w szczególności:
  - a) przedłużenie obowiązywania, przegląd i wycofanie decyzji w sprawie środków nadzoru
  - b) zmiana środków nadzoru
  - c) wydanie nakazu aresztowania lub innego podlegającego wykonaniu orzeczenia sądowego o takim samym skutku

Obowiązki zaangażowanych organów

- ✓ Właściwy organ w państwie wykonującym nakaz może zwrócić się do właściwego organu w państwie wydającym nakaz o dostarczenie informacji, czy w **okolicznościach danej sprawy** monitorowanie środków **jest nadal konieczne**
- ✓ **Przed upływem okresu**, o którym mowa w art. 10 ust. 5, właściwy organ w państwie wydającym nakaz określa, z urzędu lub na wniosek organu centralnego w państwie wykonującym nakaz, dla jakiego dodatkowego okresu, jeśli w ogóle, spodziewa się, że monitorowanie środków jest nadal potrzebne
- ✓ Właściwy organ w państwie wykonującym nakaz **niezwłocznie powiadamia** właściwy organ w państwie wydającym nakaz o **wszelkich naruszeniach środka nadzoru** oraz o **wszelkich innych ustaleniach**, które mogą skutkować podjęciem dalszej decyzji, o której mowa w art. 18 ust. 1. Zawiadomienia dokonuje się przy użyciu standardowego formularza określonego w Załączniku II
- ✓ Właściwy organ w państwie wykonującym nakaz niezwłocznie informuje właściwy organ w państwie wydającym nakaz za pomocą jakiegokolwiek środka umożliwiającego uzyskanie dokumentu pisemnego o **sytuacjach przewidzianych w art. 20 ust. 2 decyzji ramowej**

Konsultacje (art. 22) i języków (art. 24)

- ✓ Właściwe organy państwa wydającego nakaz i państwa wykonującego nakaz **konsultują** się ze sobą:
  - a) podczas przygotowywania lub co najmniej przed przekazaniem decyzji w sprawie środków nadzoru wraz z zaświadczeniem, o którym mowa w art. 10;*
  - b) ułatwienie sprawnego i skutecznego monitorowania środków nadzoru;*
  - c) gdy dana osoba dopuściła się poważnego naruszenia nałożonych środków nadzoru.*

- ✓ Zaświadczenia są **tłumaczone** na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych państwa wykonującego nakaz. Każde państwo członkowskie może, w chwili przyjęcia niniejszej decyzji ramowej lub w późniejszym terminie, oświadczyć w deklaracji złożonej w Sekretariacie Generalnym Rady, że będzie przyjmowało tłumaczenia na jeden lub więcej innych języków urzędowych instytucji Unii Europejskiej.